

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123200829
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:6123200829.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 5.890,15 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 5.890,15 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 16.9.2022 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a. s., (ďalej aj ako „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 27.5.2019 Zmluvu č. 4905037738 (ďalej aj ako „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „OP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo OP. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 17.6.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 7.770,94 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 6.605,95 eura, z riadneho úroku vo výške 411,14 eura, z úroku z omeškania vo výške 0 eura a poplatkov 24 eur. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka počnúc dňom 17.9.2022, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Vo veci bola Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 23Up6/2023 vydaný dňa 6.2.2023 platobný rozkaz, ktorým súd žalobe vyhovel, avšak tento sa žalovanej nepodarilo doručiť.

3. Žalovaná sa následne k žalobe nevyjadрила.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 17 a nasl. je zmluva o spotrebiteľskom úvere bez účelový úver a revolvingový úver uzatvorený medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, na č. I. 44 sa nachádza vyjadrenie žalobcu k výzve, na č. I. 48 je posledná výzva pred začatím vymáhania celého úveru, na č. I. 50 sa nachádza platobný rozkaz OS BB sp. zn. 23Up/6/2023 zo dňa 6.2.2023,

na č. I. 73 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k výzve súdu vo vzťahu k skúmaniu bonity žalovanej a napokon na č. I. 99 a nasl. sa nachádza ospravedlnenie neúčasti žalobcu na pojednávaní.

5. Dňa 17.10.2023 tunajší súd vyhlásil pod č. k. 16Csp 55/2023-106 rozsudok, ktorým žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

6. Po odvolaní podanom žalobcom odvolací súd uznesením č. k. 5 CoCsp 1/2024-150 zo dňa 24.10.2024 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch svojho rozhodnutia odvolací súd najmä uviedol, že nie je odvolaciemu súdu jasné prečo súd prvej inštancie zastával názor, že nepostačuje ak žalobca (právny predchodca) pri výdavkoch vychádzal iba zo sumy životného minima. Zároveň prečo nemal zohľadniť náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, len zobral do úvahy sumu splátky 125,97 eur. Z obsahu spisu ale i z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná v zmluve o úvere uviedla, že je slobodná, počet vyživovacích detí 0, ako formu bývania deklarovala u rodičov. Keďže žaloba bola zamietnutá hlavne z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu z dôvodu, že došlo k postúpeniu živého úveru, ide o tvrdenie, ktoré tak ako vyššie uvedené nemožno označiť za nepodstatné. Odvolací súd preto uložil súdu prvej inštancie znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom teda zistiť, či je alebo nie je žalobca vo veci aktívne legitímovaným subjektom, zistiť, či je možné použiť ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vzťahu k žalobcovi respektíve jeho právneho predchodcovi. Zároveň odvolací súd uložil preskúmať uzatvorenú spotrebiteľskú zmluvu z hľadiska, či spĺňa náležitosti požadované zákonom v čase jej uzavretia a či v nej uvedené údaje sú správne zároveň sa opäť zaoberať aj zisťovaním bonity zo strany právneho predchodcu žalobcu vo vzťahu k žalovanej, prípadne či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by mali vplyv na závery týkajúce sa predmetu sporu.

7. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 104 a nasl. sa nachádza zápisnica o pojednávaní zo dňa 17.10.2023, na č. I. 106 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/55/2023-106 zo dňa 17.10.2023, na č. I. 150 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 15CoCsp/1/2024-150 zo dňa 24.10.2024, pri č. I. 174 sa nachádza CD so zvukovou nahrávkou doručenu žalobcom týkajúcej sa skúmania bonity žalovanej, na č. I. 175 a nasl. je ospravedlnenie z neúčasti žalobcu na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu (Home Credit Slovakia, a. s.) a žalovaná uzatvorili dňa 27.5.2019 Zmluvu č. 4905037738 (ďalej aj ako „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „OP“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 7.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 125,97 eura. RPMN bola vo výške 16,40 %, ročná úroková sadzba 15,26%. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť predstavovala sumu 12.093,12 eura.

9. Poslednou výzvou zo dňa 21.4.2020 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na okamžité zaplatenie sumy 338,82 eur.

10. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 17.6.2020 oznámil žalovanej predčasnú splatnosť úveru, pričom žiadal uhradiť 7.041,09 eur.

11. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 21.9.2022 oznámil žalovanej, že došlo k postúpeniu pohľadávky na aktuálneho žalobcu.

12. Na výzvu súdu vo vzťahu k skúmaniu bonity žalovanej žalobca v písomnom podaní zo dňa 31.7.2023 uviedol, že vynaložil odbornú starostlivosť dopytom do úverového registra a zobral do úvahy sumu 2.810 britských libier ako čistý príjem žiadateľa. Uviedol, že výpočet limitu zohľadnenia príjmov a výdavkov bol súladný so zákonom, pričom ako mesačné úverové zaťaženie bral do úvahy len splátku novoposkytnutého úveru v sume 125,97 eur pri výške životného minima 205,07 eur. Konštatoval, že veritelia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov, napr. faktúrami za telefón, bývanie a pod.). Navrhol žalobe vyhovieť.

13. Výzvou súdu zo dňa 16.5.2025 súd vyzval žalobcu, aby predložil CD so zvukovou nahrávkou, z ktorej vyplýva skúmanie bonity žalovanej. Po doručení tohto CD (č. I. 174 spisu) si súd vypočul nahrávku,

z ktorej vyplynulo, že žalovaná po nájdení zmeškaného hovoru volala na telefónne číslo zmeškaného hovoru, pričom zamestnankyňa právneho predchodcu žalobcu neinformovala žalovanú o tom, že hovor je nahrávaný. Zamestnankyňa právneho predchodcu žalobcu žiadala od žalovanej len uvedenie rodného čísla, celého mena, konštatovala, že sa dohodli na úvere vo výške 7.000 eur, ďalej adresu trvalého bydliska, rodinný stav a dosiahnuté vzdelanie. Následne bol telefonický rozhovor ukončený.

14. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

15. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 54 ods.1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „ZoSÚ“). Tento zákon v § 1 ods. 2 definuje spotrebiteľský úver, dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu;

ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

22. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b)

23. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

24. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

25. Podľa § 7 ods. 4 vyššie uvedeného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

26. Podľa § 7 ods. 16 písm. b/ vyššie uvedeného zákona veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

27. Podľa § 7 ods. 17 vyššie uvedeného zákona vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. Podľa § 7 ods. 20 vyššie uvedeného zákona na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

29. Podľa § 7 ods. 23 vyššie uvedeného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

30. Podľa § 7 ods. 41 vyššie uvedeného zákona opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska, sa ustanoví

- a) metodika na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a ich minimálna výška, výška a spôsob určenia limitov pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, výška a spôsob zohľadnenia možného nárastu úrokových sadzieb a čo sa rozumie výrazným prevyšovaním súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov podľa odsekov 24 a 31,
- b) požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa a na overovanie údajov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa,
- c) limit pre lehotu splatnosti spotrebiteľského úveru a výška tohto limitu,
- d) podrobnosti o podmienkach na postupné splácanie spotrebiteľského úveru,
- e) limit na podiel spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu voči celkovému objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov a výška tohto limitu,
- f) limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu a metodika na výpočet tohto podielu.

31. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

32. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

33. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnym vecnou legitimitáciou žalobcu. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže Home Credit Slovakia, a. s. bola od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi Home Credit Slovakia, a.s. a žalovanou bola dňa 27.5.2019 Zmluvu č. 4905037738 (ďalej aj ako „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „OP“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 7.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 125,97 eura. RPMN bola vo výške 16,40 %, ročná úroková sadzba 15,26%. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť predstavovala sumu 12.093,12 eura. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.9.2022 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

34. V civilnom procese platí tzv. prejednacia zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten

skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nesplnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

35. V zmysle citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. pre postúpenie pohľadávky musia byť splnené 2 podmienky a to postúpenie pohľadávky na oprávnenú osobu a ukončenie úverového vzťahu.

36. Žalobca si uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že jeho právny predchodca bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Keďže sa jedná o spor s ochranou slabšej strany (žalovanej), bol žalobca súdom vyzvaný na predloženie dôkazov o skúmaní bonity žalovanej.

37. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.

38. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

39. Podľa predloženého vyjadrenia mala žalovaná deklarovať príjem vo výške 2.810 britských libier, ktorý mal byť preukázaný výplattými páskami. Pokiaľ ide o výdavky tak žalobca uviedol, že ako mesačné úverové zaťaženie bral do úvahy len splátku novoposkytnutého úveru v sume 125,97 eur pri výške životného minima 205,07 eur. Súd zastáva názor, že nepostačuje ak žalobca (právny predchodca) pri výdavkoch vychádzal iba zo sumy životného minima. Rovnako nezohľadnil náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, len zobral do úvahy sumu splátky 125,97 eur.

40. Je prinajmenšom zarážajúce, že žalovaná, ktorá deklarovala príjem vo výške 3.125 eur mesačne, potrebovala úver vo výške 7.000 eur, pričom žalobca vzal do úvahy len sumu mesačnej splátky 125,97 eur ako aj životné minimum v sume 205,07 eur. Pri aplikovaní takejto úvahy za predpokladu, že žalovaná je bezdetná a býva u rodičov by bola schopná mesačne „ušetriť“ takmer 2.800 eur (3.215 eur – 125,97 eur – 205,07 eur), prakticky by sumu úveru dosiahla z vlastného príjmu za 2,5 mesiaca, čo vzhľadom na len priemerné výdavky bežnej osoby (strava, ošatenie, telekomunikačné služby, hygiena, voľnočasové výdavky atď.) sa javí minimálne ako odporujúce elementárnej logike.

41. Nevyhnutné je tiež spomenúť, že samotný žalobca vo svojom odvolaní deklaroval, že na vyžiadanie môže doručiť nahrávku vo forme CD, z ktorej vyplýva, že bonita žalovanej bola overovaná. Súd si vyžiadal túto nahrávku, avšak po jej vypočítaní musí konštatovať, že z nej žiadnym spôsobom nevyplyva akékoľvek skúmanie bonity žalovanej. Ako už bolo uvedené v bode 13 tohto rozsudku, zamestnankyňa právneho predchodcu žalobcu žiadala od žalovanej len uvedenie rodného čísla, celého

mena, konštatovala, že sa dohodli na úvere vo výške 7.000 eur, ďalej adresu trvalého bydliska, rodinný stav a dosiahnuté vzdelanie. Následne bol telefonický rozhovor ukončený. Nemožno preto uzavrieť, že došlo k skúmaniu bonity žalovanej tak, ako to predpokladá zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z..

42. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca súdu nepreukázal, aby jeho právny predchodca náležite a s odbornou starostlivosťou skúmal príjmy a hlavne výdavky žalovanej. Je povinnosť subjektu, ktorý poskytuje finančné plnenie vo forme úverov, tieto okolnosti objektívne zistiť. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t. j., že nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

43. Súd má teda za to, že neboli v konaní splnené zákonné predpoklady pre platné zosplatenie pohľadávky pre nekonanie veriteľa s odbornou starostlivosťou a následné pre platné postúpenie pohľadávky. Podľa zmluvy bola konečná splatnosť úveru dňa 30.6.2027 (96 splátok od 30.6.2019). Ako už je vyššie uvedené k vyhláseniu predčasnej splatnosti nedošlo a teda Home Credit Slovakia, a. s. nemohla postúpiť žalobcovi dňa 16.9.2022 tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. postúpila svoju pohľadávku na žalobcu konala v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 ZoSÚ, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom - § 17 ods. 1 ZoSÚ). Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol.

44. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca nebol v konaní úspešný preto nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej ich súd ani nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.